

захворюваність склала 14,5 %. Найменша кількість хворих зареєстрована серед собак мисливських порід (8,2 %), що пояснюється їх малочисленістю у місті. Залежно від віку, серед собак службових порід частіше хворіють на гастроентерит цуценята до 6-місячного віку (37,8 %), дещо рідше цуценята мисливських порід (36,5 %). Гастроентерит у молодняку декоративних порід проявляється у 6–12-місячному віці. Ним хворіє 25,0 % тварин. При аналізі історії хвороби пацієнтів лікувальних закладів ми встановили, що розмежування патології органів травлення на гастрит, ентерит, коліт і т.д. не проводили. Пацієнтам ставили діагноз “гострий гастроентерит” і призначали лікування з урахуванням симптомів, що переважали. Аналізуючи кількість випадків захворювань системи органів травлення залежно від статі, можна стверджувати, що частіше хворіють самці – 55,7 % від загальної кількості тварин. Це пояснюється тим, що більшість власників тварин віддають перевагу утриманню кобелів. Таким чином, хвороби системи травлення досить розповсюджені як серед породних (службові, декоративні, мисливські), такі серед безпородних собак. У віковій структурі хвороб системи органів травлення, гастроентерит найчастіше (46,3 %) реєструється серед молодняку службових собак – у цуценят від 2 до 6-ти місячного віку. У тварин після 5-річного віку захворюваність становила 21,5 %.

УДК 619:616.34-002:616.15-071/.076:636.7

КІХТЕНКО Т.Л., магістрантка

Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ, ЕТІОЛОГІЯ ТА КЛІНІЧНІ СИМПТОМИ ПАТОЛОГІЇ ПЕЧІНКИ У СОБАК

Серед внутрішніх незаразних хвороб у собак вагоме місце займає патологія печінки, яка обумовлена незбалансованою годівлею, стресами, гіподинамією та інфекційними чинниками. Однак діагностувати і лікувати собак, хворих на гепатопатію, почали лише в останні роки. Тому **мета** роботи полягала у вивченні поширення, причин і клінічних симптомів патології печінки у собак за різних етіологічних чинників.

Згідно досліджень, патологія печінки у собак (гепатопатія) має вторинне походження і зустрічається за чуми м'ясоїдних, парвовірусного ентериту, паразитоценозів, отруєнь тощо. Останнім часом патологія печінки зустрічається в собак за незбалансованої годівлі, особливо після годівлі повнорационними кормами низької якості або за порушень правил підбору та дачі кормів. Рацион собак складався з макаронних виробів, вареної картоплі, каші, ковбасних та кондитерських виробів, невеликої кількості м'ясних продуктів (50–100 г) та кісток. Частіше патологію печінки виявляли у німецьких вівчарок, різеншнауцерів, ротвейлерів, спанієлів та непородних тварин. Вік хворих собак залежить від етіологічного чинника. У цуценят (вік 2–6-міс.) гепатопатія є наслідком інфекційних хвороб, зокрема чуми м'ясоїдних, парвовірусного ентериту та гельмінтозів; у старших (вік 2–7 років) причинами її є порушення годівлі та бабезіоз. У молодих цуценят, особливо за чуми м'ясоїдних, парвовірусного ентериту та гельмінтозів, патологія печінки перебігає досить тяжко. Із 21 досліджених собак, хворих на парвовірусний ентерит та чуму м'ясоїдних, у 9 цуценят (42,9 %) захворювання мало гострий перебіг і характеризувалося пригніченням загального стану, виснажливим блюванням (блювотні маси тягучі з домішками жовчі). Кал смердючий, темно-вишневого кольору з домішками крові, слизу і кишкового епітелію. Тварини сильно виснажені, у них тахіпноє (до 55–60), тахікардія (180–205 уд./хв). Ураження печінки проявлялось іктеричністю кон'юнктиви, болючістю ділянки печінки, частою блювотою. За такої клінічної картини цуценята гинули у 77,8 % випадків. У собак 2–7-річного віку гепатопатія проявлялася гіпо- або періодичною анорексією, в'ялістю, тьмяністю шерстного покриву, сухістю шкіри, іктеричністю кон'юнктиви, гепатомегалією, болючістю в ділянці печінки та слинотечею.

Отже, на основі проведених досліджень встановлено, що гепатопатія у собак є досить поширеною в регіоні. Вона зустрічається як вторинне захворювання у молодняку за інфекційних та інвазійних захворювань (у цуценят) та у дорослих – за порушень правил підбору та дачі кормів, годівлі кормами низької якості та бабезіозу.